ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 24.8.2020
COM(2020) 465 final

2020/0218 (NLE)

Πρόταση

ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με τη χορήγηση προσωρινής στήριξης στην Κροατία, στο πλαίσιο του κανονισμού (ΕΕ) 2020/672 του Συμβουλίου, για τον μετριασμό των κινδύνων ανεργίας σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης λόγω της έξαρσης της νόσου COVID-19

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

1. ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

- **Αιτιολόγηση και στόχοι της πρότασης**

Ο κανονισμός 2020/672 του Συμβουλίου (στο εξής: κανονισμός SURE) καθορίζει το νομικό πλαίσιο για την παροχή χρηματοδοτικής συνδρομής από την Ένωση στα κράτη μέλη που αντιμετωπίζουν σοβαρή οικονομική διαταραχή, οφειλόμενη στην έξαρση της νόσου COVID-19, ή που απειλούνται σοβαρά από την εν λόγω διαταραχή. Η στήριξη στο πλαίσιο του SURE χρησιμεύει για τη χρηματοδότηση, πρωτίστως, συστημάτων μειωμένου ωραρίου εργασίας ή παρόμοιων μέτρων που αποσκοπούν στην προστασία των μισθωτών και των αυτοαπασχολουμένων και, ως εκ τούτου, στη μείωση του ποσοστού ανεργίας και της απώλειας εισοδήματος, καθώς και για τη χρηματοδότηση, επικουρικά, ορισμένων μέτρων που αφορούν την υγεία, ιδίως στον χώρο εργασίας.

Στις 6 Αυγούστου 2020, η Κροατία ζήτησε χρηματοδοτική συνδρομή από την Ένωση στο πλαίσιο του κανονισμού SURE. Σύμφωνα με το άρθρο 6 παράγραφος 2 του κανονισμού SURE, η Επιτροπή πραγματοποίησε διαβούλευση με τις κροατικές αρχές για να εξακριβώσει την αιφνίδια και σοβαρή αύξηση των πραγματικών και των προβλεπόμενων δαπανών που οφείλονται στην πανδημία της νόσου COVID-19 και συνδέονται άμεσα α) με τις επιδοτήσεις για τη διατήρηση των θέσεων εργασίας σε τομείς που πλήττονται από τη νόσο COVID–19 και β) με τις ενισχύσεις για το μειωμένο ωράριο εργασίας. Συγκεκριμένα, πρόκειται για τα εξής:

(1) μέτρο που προβλέπει συγχρηματοδότηση των μισθών των εργαζομένων για επιχειρήσεις που αντιμετωπίζουν μείωση των εσόδων (κατά 20 % την περίοδο μεταξύ Μαρτίου και Μαΐου 2020 ή κατά 50 % τον Ιούνιο του 2020), υπό την προϋπόθεση ότι δεν καταγγέλλεται η εργασιακή σχέση. Για τον Μάρτιο του 2020 το ποσό της στήριξης καθορίζεται σε 3 250,00 HRK ανά μισθωτό πλήρους απασχόλησης, και για τους μήνες Απρίλιο, Μάιο και Ιούνιο του 2020 το μηνιαίο ποσό στήριξης καθορίζεται σε 4 000 HRK ανά μισθωτό πλήρους απασχόλησης.

(2) μέτρο που προβλέπει στήριξη της προσωρινής μείωσης του ωραρίου εργασίας κατά την περίοδο μεταξύ Ιουνίου και Δεκεμβρίου 2020 για επιχειρήσεις που απασχολούν 10 ή περισσότερους μισθωτούς και δραστηριοποιούνται σε οποιονδήποτε τομέα, υπό την προϋπόθεση ότι δεν καταγγέλλεται η εργασιακή σχέση. Η στήριξη μέσω του μέτρου μπορεί να ανέλθει σε έως 2 000 HRK μηνιαίως ανά μισθωτό.

Η Κροατία διαβίβασε στην Επιτροπή τις σχετικές πληροφορίες.

Λαμβάνοντας υπόψη τα διαθέσιμα στοιχεία, η Επιτροπή προτείνει στο Συμβούλιο να εκδώσει εκτελεστική απόφαση για τη χορήγηση χρηματοδοτικής συνδρομής στην Κροατία, στο πλαίσιο του κανονισμού SURE, προς στήριξη των ανωτέρω μέτρων.

- **Συνέπεια με τις ισχύουσες διατάξεις στον τομέα πολιτικής**

Η παρούσα πρόταση συνάδει πλήρως με τον κανονισμό 2020/672 του Συμβουλίου, βάσει του οποίου υποβάλλεται η πρόταση.

Η παρούσα πρόταση συμπληρώνει μία άλλη πράξη της ενωσιακής νομοθεσίας για την παροχή στήριξης στα κράτη μέλη σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης, δηλ. τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 2012/2002 του Συμβουλίου, της 11ης Νοεμβρίου 2002, για την ίδρυση του Ταμείου Αλληλεγγύης της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΤΑΕΕ) (στο εξής: κανονισμός (ΕΚ)

αριθ. 2012/2002). Στις 30 Μαρτίου, εκδόθηκε ο κανονισμός (ΕΕ) 2020/461 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την τροποποίηση της εν λόγω πράξης με επέκταση του πεδίου εφαρμογής της, ώστε να καλυφθούν σοβαρές καταστάσεις έκτακτης ανάγκης στον τομέα της δημόσιας υγείας και να καθοριστούν ειδικές ενέργειες που να είναι επιλέξιμες για χρηματοδότηση.

- **Συνέπεια με άλλες πολιτικές της Ένωσης**

Η πρόταση εντάσσεται σε δέσμη μέτρων για την αντιμετώπιση της τρέχουσας πανδημίας της νόσου COVID-19, όπως η «Πρωτοβουλία Επενδύσεων για την Αντιμετώπιση του Κορονοϊού», και συμπληρώνει άλλα μέσα που στηρίζουν την απασχόληση, όπως το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Στρατηγικών Επενδύσεων (ΕΤΣΕ) / το InvestEU. Αξιοποιώντας τις δανειοληπτικές και δανειοδοτικές πράξεις στη συγκεκριμένη περίπτωση της έξαρσης της νόσου COVID-19 για τη στήριξη των κρατών μελών, η παρούσα πρόταση λειτουργεί ως δεύτερη γραμμή άμυνας για να χρηματοδοτηθούν συστήματα μειωμένου ωραρίου εργασίας και παρόμοια μέτρα και να προστατευθούν θέσεις εργασίας και, ως εκ τούτου, μισθωτοί και αυτοαπασχολούμενοι από τον κίνδυνο ανεργίας.

2. ΝΟΜΙΚΗ ΒΑΣΗ, ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΑΝΑΛΟΓΙΚΟΤΗΤΑ

- **Νομική βάση**

Η νομική βάση για την παρούσα πράξη είναι ο κανονισμός 2020/672 του Συμβουλίου.

- **Επικουρικότητα (σε περίπτωση μη αποκλειστικής αρμοδιότητας)**

Η πρόταση αποτελεί συνέχεια σε αίτημα ενός κράτους μέλους και επιδεικνύει ευρωπαϊκή αλληλεγγύη, με την παροχή χρηματοδοτικής συνδρομής από την Ένωση υπό τη μορφή προσωρινών δανείων σε ένα κράτος μέλος που πλήττεται από την έξαρση της νόσου COVID-19. Ως δεύτερη γραμμή άμυνας, αυτή η χρηματοδοτική συνδρομή στηρίζει τις αυξημένες δημόσιες δαπάνες της κυβέρνησης του εν λόγω κράτους μέλους, σε προσωρινή βάση, για τα συστήματα μειωμένου ωραρίου εργασίας και για παρόμοια μέτρα, που θα το βοηθήσουν να προστατεύσει θέσεις εργασίας και, ως εκ τούτου, τους μισθωτούς και τους αυτοαπασχολουμένους έναντι του κινδύνου της ανεργίας και της απώλειας εισοδήματος.

Η εν λόγω στήριξη θα βοηθήσει τον πληθυσμό που πλήττεται, και συμβάλλει στον μετριασμό του άμεσου κοινωνιακού και οικονομικού αντικτύπου της παρούσας κρίσης λόγω της νόσου COVID-19.

- **Αναλογικότητα**

Η πρόταση τηρεί την αρχή της αναλογικότητας. Δεν υπερβαίνει τα αναγκαία για την επίτευξη των στόχων που επιδιώκονται με τη νομική πράξη.

3. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΚ ΤΩΝ ΥΣΤΕΡΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΕΩΝ, ΤΩΝ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΕΩΝ ΜΕ ΤΑ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΚΤΙΜΗΣΕΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ

- **Διαβουλεύσεις με τα ενδιαφερόμενα μέρη**

Λόγω της επείγουσας ανάγκης να καταρτιστεί η πρόταση ώστε να μπορέσει να εκδοθεί εγκαίρως από το Συμβούλιο, δεν ήταν δυνατόν να διεξαχθεί διαβούλευση με τα ενδιαφερόμενα μέρη.

- **Εκτίμηση επιπτώσεων**

Λόγω του επείγοντος χαρακτήρα της πρότασης, δεν διενεργήθηκε εκτίμηση επιπτώσεων.

4. ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ

Η Επιτροπή θα πρέπει να είναι σε θέση να συνάπτει δάνεια στις χρηματοπιστωτικές αγορές με σκοπό να τα χορηγεί στο κράτος μέλος που ζητεί χρηματοδοτική συνδρομή στο πλαίσιο του μέσου SURE.

Πέραν της παροχής εγγυήσεων από τα κράτη μέλη, στο πλαίσιο ενσωματώνονται και άλλες διασφαλίσεις με στόχο τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα του συστήματος:

- αυστηρή και συντηρητική προσέγγιση όσον αφορά τη δημοσιονομική διαχείριση·
- κατάρτιση του χαρτοφυλακίου δανείων που περιορίζει τον κίνδυνο συγκέντρωσης, την ετήσια έκθεση και την υπερβολική έκθεση σε μεμονωμένα κράτη μέλη, εξασφαλίζοντας παράλληλα τη δυνατότητα παροχής επαρκών πόρων στα κράτη μέλη που έχουν τη μεγαλύτερη ανάγκη· και
- δυνατότητες αναχρηματοδότησης του χρέους.

2020/0218 (NLE)

Πρόταση

ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με τη χορήγηση προσωρινής στήριξης στην Κροατία, στο πλαίσιο του κανονισμού (ΕΕ) 2020/672 του Συμβουλίου, για τον μετριασμό των κινδύνων ανεργίας σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης λόγω της έξαρσης της νόσου COVID-19

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) 2020/672 του Συμβουλίου, της 19ης Μαΐου 2020, σχετικά με τη θέσπιση ευρωπαϊκού μέσου προσωρινής στήριξης για τον μετριασμό των κινδύνων ανεργίας σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης (SURE) λόγω της επιδημικής έκρηξης της COVID-19[1], και ιδίως το άρθρο 6 παράγραφος 1,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

(1) Στις 6 Αυγούστου 2020, η Κροατία ζήτησε χρηματοδοτική συνδρομή από την Ένωση, με σκοπό να συμπληρώσει τις εθνικές της προσπάθειες για την αντιμετώπιση του αντικτύπου της έξαρσης της νόσου COVID-19 και των κοινωνικοοικονομικών της συνεπειών για τους εργαζομένους.

(2) Η έξαρση της νόσου COVID-19 και τα έκτακτα μέτρα που εφάρμοσε η Κροατία για να περιορίσει την έξαρση και τον κοινωνικοοικονομικό της αντίκτυπο, καθώς και τις επιπτώσεις της στην υγεία, αναμένεται να έχουν δραματικές επιπτώσεις στα δημόσια οικονομικά. Σύμφωνα με τις εαρινές προβλέψεις της Επιτροπής του 2020, η Κροατία αναμενόταν να έχει έλλειμμα γενικής κυβέρνησης και χρέος 7,1 % και 88,6 % του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος (ΑΕΠ), αντίστοιχα, έως τα τέλη του 2020. Σύμφωνα με τις θερινές ενδιάμεσες προβλέψεις της Επιτροπής του 2020, το ΑΕΠ της Κροατίας προβλέπεται να μειωθεί κατά 10,8 % το 2020.

(3) Η έξαρση της νόσου COVID-19 έχει ακινητοποιήσει σημαντικό μέρος του εργατικού δυναμικού στην Κροατία. Αυτό οδήγησε σε αιφνίδια και σοβαρή αύξηση των δημόσιων δαπανών της Κροατίας όσον αφορά επιδοτήσεις για τη διατήρηση των θέσεων εργασίας σε τομείς που πλήττονται από τη νόσο COVID–19 και ενισχύσεις για το μειωμένο ωράριο εργασίας, όπως αναλύεται στις αιτιολογικές σκέψεις 4 και 5.

(4) Ειδικότερα, με τον «νόμο σχετικά με την αγορά εργασίας»[2], όπως αναφέρεται στο αίτημα της Κροατίας της 6ης Αυγούστου 2020, θεσπίστηκε μέτρο που προβλέπει συγχρηματοδότηση των μισθών των εργαζομένων για επιχειρήσεις που αντιμετωπίζουν μείωση των εσόδων (κατά 20 % την περίοδο μεταξύ Μαρτίου και Μαΐου 2020 ή κατά 50 % τον Ιούνιο του 2020), υπό την προϋπόθεση ότι δεν καταγγέλλεται η εργασιακή σχέση. Για τον Μάρτιο του 2020 το ποσό της στήριξης καθορίζεται σε 3 250,00 HRK ανά μισθωτό πλήρους απασχόλησης, και για τους μήνες

[1] ΕΕ L 159 της 20.5.2020, σ. 1.
[2] OG 118/18, 32/20

Απρίλιο, Μάιο και Ιούνιο του 2020 το μηνιαίο ποσό στήριξης καθορίζεται σε 4 000 HRK ανά μισθωτό πλήρους απασχόλησης.

(5) Με τον νόμο σχετικά με την αγορά εργασίας θεσπίστηκε επίσης ένα μέτρο που προβλέπει στήριξη της προσωρινής μείωσης του ωραρίου εργασίας κατά την περίοδο μεταξύ Ιουνίου και Δεκεμβρίου 2020 για επιχειρήσεις που απασχολούν 10 ή περισσότερους μισθωτούς και δραστηριοποιούνται σε οποιονδήποτε τομέα, υπό την προϋπόθεση ότι δεν καταγγέλλεται η εργασιακή σχέση. Η στήριξη μέσω του μέτρου μπορεί να ανέλθει σε έως 2 000 HRK μηνιαίως ανά μισθωτό.

(6) Η Κροατία πληροί τις προϋποθέσεις που προβλέπονται στο άρθρο 3 του κανονισμού (ΕΕ) 2020/672 προκειμένου να ζητήσει χρηματοδοτική συνδρομή. Η Κροατία υπέβαλε στην Επιτροπή κατάλληλα αποδεικτικά στοιχεία, σύμφωνα με τα οποία οι πραγματικές και οι προβλεπόμενες δημόσιες δαπάνες αυξήθηκαν κατά 1 381 780 800 EUR από την 1η Φεβρουαρίου 2020, λόγω των εθνικών μέτρων που λήφθηκαν για την αντιμετώπιση των κοινωνικοοικονομικών επιπτώσεων της έξαρσης της νόσου COVID-19. Πρόκειται για αιφνίδια και σοβαρή αύξηση που οφείλεται στη σχεδόν άμεση και άνευ προηγουμένου αύξηση του αριθμού των εργαζομένων που καλύπτουν τα εν λόγω μέτρα, καθώς και στο μέγεθος των σχετικών δαπανών στην Κροατία. Η Κροατία σκοπεύει να καλύψει τη χρηματοδότηση 210 000 000 EUR του ποσού των αυξημένων δαπανών μέσω ενωσιακών κονδυλίων και 151 180 800 EUR μέσω ίδιας χρηματοδότησης.

(7) Η Επιτροπή ζήτησε τη γνώμη της Κροατίας και εξακρίβωσε την αιφνίδια και σοβαρή αύξηση των πραγματικών και των προβλεπόμενων δημόσιων δαπανών που συνδέονται άμεσα με τα συστήματα μειωμένου ωραρίου εργασίας και παρόμοια μέτρα, όπως αναφέρεται στο αίτημα της 6ης Αυγούστου 2020, σύμφωνα με το άρθρο 6 του κανονισμού (ΕΕ) 2020/672.

(8) Ως εκ τούτου, θα πρέπει να παρασχεθεί χρηματοδοτική συνδρομή, ώστε να βοηθηθεί η Κροατία να αντιμετωπίσει τις κοινωνικοοικονομικές επιπτώσεις της σοβαρής διαταραχής της οικονομικής δραστηριότητας που προκάλεσε η έξαρση της νόσου COVID-19.

(9) Η παρούσα απόφαση δεν προδικάζει την έκβαση διαδικασιών οι οποίες αφορούν τις στρεβλώσεις της λειτουργίας της εσωτερικής αγοράς και ενδέχεται να κινηθούν, ιδίως βάσει των άρθρων 107 και 108 της ΣΛΕΕ. Δεν απαλλάσσει τα κράτη μέλη από την υποχρέωση να κοινοποιούν στην Επιτροπή, βάσει του άρθρου 108 της ΣΛΕΕ, τις τυχόν χορηγούμενες κρατικές ενισχύσεις.

(10) Η Κροατία θα πρέπει να ενημερώνει τακτικά την Επιτροπή σχετικά με την εκτέλεση των προβλεπόμενων δημόσιων δαπανών, προκειμένου να είναι σε θέση η Επιτροπή να αξιολογεί τον βαθμό στον οποίο η Κροατία έχει εκτελέσει τις εν λόγω δαπάνες.

(11) Η απόφαση παροχής χρηματοδοτικής συνδρομής λήφθηκε λαμβανομένων υπόψη των υφιστάμενων και αναμενόμενων αναγκών της Κροατίας, καθώς και των αιτημάτων για χρηματοδοτική συνδρομή δυνάμει του κανονισμού (ΕΕ) 2020/672 που έχουν ήδη υποβληθεί ή προβλέπεται να υποβληθούν από άλλα κράτη μέλη, και παράλληλα με εφαρμογή των αρχών της ίσης μεταχείρισης, της αλληλεγγύης, της αναλογικότητας και της διαφάνειας,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Η Κροατία πληροί τις προϋποθέσεις που προβλέπονται στο άρθρο 3 του κανονισμού (ΕΕ) 2020/672.

Άρθρο 2

1. Η Ένωση θέτει στη διάθεση της Κροατίας δάνειο ανώτατου ύψους 1 020 600 000 EUR. Το δάνειο έχει μέγιστη μέση ληκτότητα 15 ετών.

2. Η περίοδος διαθεσιμότητας της χρηματοδοτικής συνδρομής που χορηγείται με την παρούσα απόφαση είναι 18 μήνες, αρχής γενομένης από την πρώτη ημέρα μετά την έναρξη ισχύος της παρούσας απόφασης.

3. Η Επιτροπή θέτει την ενωσιακή χρηματοδοτική συνδρομή στη διάθεση της Κροατίας σε οκτώ δόσεις κατ' ανώτατο όριο. Μία δόση δύναται να εκταμιευθεί σε ένα ή περισσότερα τμήματα. Η ληκτότητα των τμηματικών εκταμιεύσεων της πρώτης δόσης δύναται να είναι μεγαλύτερη από τη μέγιστη μέση ληκτότητα που αναφέρεται στην παράγραφο 1. Στις περιπτώσεις αυτές, οι προθεσμίες λήξης των περαιτέρω τμηματικών εκταμιεύσεων καθορίζονται κατά τρόπον ώστε να τηρείται η μέγιστη μέση ληκτότητα που αναφέρεται στην παράγραφο 1, όταν θα έχει ολοκληρωθεί η εκταμίευση όλων των δόσεων.

4. Η πρώτη δόση αποδεσμεύεται υπό την προϋπόθεση της έναρξης ισχύος της δανειακής συμφωνίας που προβλέπεται στο άρθρο 8 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) 2020/672.

5. Η Κροατία καταβάλλει το κόστος χρηματοδότησης της Ένωσης που αναφέρεται στο άρθρο 4 του κανονισμού (ΕΕ) 2020/672 για κάθε δόση, συν τα τυχόν τέλη, έξοδα και δαπάνες της Ένωσης που προκύπτουν από χρηματοδότηση.

6. Η Επιτροπή αποφασίζει για το ύψος και την αποδέσμευση των δόσεων, καθώς και για το ύψος των τμηματικών εκταμιεύσεων.

Άρθρο 3

Η Κροατία μπορεί να χρηματοδοτήσει τα ακόλουθα μέτρα:

α) τις επιδοτήσεις για τη διατήρηση των θέσεων εργασίας σε τομείς που πλήττονται από τη νόσο COVID–19, όπως προβλέπεται στον νόμο σχετικά με την αγορά εργασίας, άρθρα 35 και 36· και

β) τις ενισχύσεις για το μειωμένο ωράριο εργασίας, όπως προβλέπεται στον νόμο σχετικά με την αγορά εργασίας, άρθρα 35 και 36.

Άρθρο 4

Η Κροατία ενημερώνει την Επιτροπή έως την [*ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ: 6 μήνες μετά την ημερομηνία δημοσίευσης της παρούσας απόφασης*], και εν συνεχεία κάθε 6 μήνες, σχετικά με την εκτέλεση των προβλεπόμενων δημόσιων δαπανών, έως ότου εκτελεστούν πλήρως οι εν λόγω προβλεπόμενες δημόσιες δαπάνες.

Άρθρο 5

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στη Δημοκρατία της Κροατίας.

Άρθρο 6

Η παρούσα απόφαση δημοσιεύεται στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Βρυξέλλες,

Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος